

© 2013 by Editura POLIROM

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Foto autoare: Florin Lăzărescu

Pe copertă: © Bruce Rolff/Depositphotos.com

www.polirom.ro

Editura POLIROM

Iași, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506

București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1,

sector 4, 040031, O.P. 53, C.P. 15-728

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

PAVEL, DORA

Do Not Cross / Dora Pavel. – Iași: Polirom, 2013

ISBN print: 978-973-46-3687-7

ISBN ePub: 978-973-46-3740-9

ISBN PDF: 978-973-46-3741-6

821.135.1-31

Printed in ROMANIA

Dora PAVEL

Fiction-Ltd

Do Not Cross

roman

POLIROM
2013

Uite, tata a umplut trei pagini, a reluat Flaviu în sfârșit, o să ai vreme să le citești, poate le-a scris în aceeași zi în care l-a primit sau în orice caz în zilele imediat următoare, cred că n-a gândit prea mult, de și-a dat drumul cu atîta curaj, dar nu notițele astea sînt importante pentru mine, ci cele nouăzeci și trei de pagini goale și mai ales motivul pentru care au rămas ele goale, mi-a fost teamă să-l întreb, eu cu tata n-am discutat niciodată deschis despre caiet, cum n-am discutat prea mult nici despre altele, n-am prea avut cînd, îmi pare rău acum, nici măcar nu i-am spus că-l văzusem, poate știa, dar gîndea că nu mă interesează, în timp ce pentru mine caietul lui era cea mai mare ispită de cînd mă știu, nu știu dacă mă crezi, poate nici tu nu mă crezi, Cez, cînd eram mic reveneam adesea să-l miros, să-l pipăi, să verific dacă i s-a mai adăugat ceva, descuiam biroul numai pentru el, birou care ție îți e acum mult mai familiar pentru că a rămas la voi, tata și-l confecționase singur din lemn de fag în magazie (ți-o fi spus și ție), unde l-a croit, l-a tăiat, l-a geluit, l-a încheiat și l-a vopsit în culoarea nucului, ieșise destul de pătată, el mi-a povestit asta, pe mine cel mai mult mă atrăgea platforma lui superioară, cu acea adîncitură săpată pe întreaga suprafață, la mică distanță de margini, cum o au toate birourile vechi, nu știu de ce, nu i-am înțeles niciodată rostul, îmi pare ceva inutil, incomod pentru scris, și tata o umpluse și el

cu placa aia de pîslă, croită în aceeași culoare maronie a lemnului, peste care pusese și un soi de copertă desfăcută, mai mică, din carton tare, suficientă să poți așeza pe ea două-trei cărți sau teancurile de caiete legate cu sfoară, ale elevilor, pe care el le aducea acasă să le corecteze. Cred că blocnotesul ăsta a fost la început unicul obiect din sertarul de sus, a precizat Flaviu, poate chiar el îl îndemnase pe tata să-și facă un birou, numai că în timp ajunsese dedesubt, sub alte hîrtoage, se vedea că fusese dat uitării, neglijat și părăsit, nu mai era o primă urgență, sau poate chiar facerea biroului îl oprise de la scris, odată ce și-a întrerupt scrierea, i-a dispărut și curajul de-a o relua.

Flaviu a tăcut din nou, eu am continuat să presupun ce-ar mai spune dacă ar vorbi, și ceea ce mi-ar fi spus acum era cu siguranță opusul a ceea ce-mi insuflase el în toată copilăria noastră comună, pe vremuri, străduindu-se să-mi dea curajul de-a trăi, pentru că între timp ajunsese la alte concluzii, și anume că a aduna ani nu înseamnă altceva decît a pierde din puritate, și din entuziasm, și din credință, nimic altceva decît a te îndoii de tot, a te îndoii din ce în ce mai mult, de tine însuși în primul rînd, care acumulezi ezitare, și scepticism, și neîncredere, și disperare, și gânduri cinice, distructive din apărare, uneori sinucigașe. Asta mi-ar fi spus Flaviu, deși cu alte cuvinte, firește, asta ar fi gândit dacă ar fi avut minte de adult, dar n-avea decît doisprezece ani, eu

însumi n-aveam intuiția de-acum, să pot înțelege ce i s-a întâmplat lui Flaviu în tot intervalul trăit fără mine și fără tata, doar cu mama alături, cu Georgia, cum îi spunea Flaviu, pe nume, mamei noastre, care ajunsese între timp suferindă, n-aveam cum să pot prevedea tot ce i se va întâmpla lui de-atunci înainte sau ce mi se va întâmpla mie, cu atât mai puțin, e drept că, de când sînt eu pe lume, a reluat Flaviu, ca și cum tot ce gîndisem eu el și spusese, și eu receptasem întocmai, nu l-am surprins niciodată pe Dani (ăsta era tata) umblînd la caiet, n-am văzut să-l mai intereseze, și-mi părea tare rău pentru uitarea lui, chiar începusem să-l condamn pentru avîntul care i se frînsese brusc, nu știu de ce și cînd, dar faptul că nu l-a distrus îmi arată că voia ca textul lui să fie continuat, poate de mine..., a ezitat Flaviu, și glasul i s-a stins cînd a repetat, *de mine*, și fața i s-a întunecat cînd și-a înălțat ochii timid și mi-a pus caietul în brațe, apoi s-a sprijinit într-o mîină să se ridice, și-a scuturat palma de țărîină, frecînd-o de cealaltă, de-aia ți-l dau ție, Cez, a mai spus Flaviu, ție ți se cuvine, tu ești preferatul lui, pe tine te-a păstrat lîngă el dintre noi doi, iar tu, dacă-l vrei... am așteptat destul... eu n-o pot face... n-o să pot... m-am gîndit la tine, Cez, ești cel mai potrivit să-l păstrezi, fă cu el ce vrei, să mergem.

Nu s-a urnit nici atunci și după o scurtă pauză s-a întins pe iarbă, pe spate, cu ochii închiși, cu

mîinile în lături. A rămas neclintit. L-am privit stînd așa, un minut, două, cinci. Mă întrebam dacă ar vrea să-l mîngîi, eu voiam. Am avut răgazul să-i văd trupul emaciat, torsul flasc, umerii înguști și înclinați, venele îngroșate de pe brațe. După cinci minute, s-a întors cu fața-n jos, rămînînd iarăși încremenit, după ce-a șoptit, a murit Georgia, Cez, e mai bine așa, mi-e mai bine cu fața-n jos. Era mai bine și pentru mine, începusem să tremur, mai bine să nu mă vadă tremurînd, stăteam lîngă el și lîngă lucrurile alea colorate ale lui, împrăștiate în jur, îi priveam bazinul, nu ieșea cu nimic din tiparul plăpînd, cum nu-i ieșeau nici fesele, care se turtiseră cu totul, și, pentru prima oară de cînd mă știam, m-am simțit cu adevărat singur în compania lui, panicat și speriat, poate experimentul încremenirii îi va reuși și va muri și el chiar atunci, acolo, lîngă mine, sub ochii mei, totuși n-am făcut nimic să-l clintesc, să-l tulbur, voința lui de a sfîrși părea mai mare decît voința mea de a-l salva, decît pornirea mea de a-l mîngîia, și tot ce-am putut face a fost să mă reped să-l ridic de subsuori în clipa în care l-am auzit izbucnind într-un hohot pe care eu îl crezusem de plîns, din care el s-a redresat însă repede, descătusem din brațele mele, chiar zîmbindu-mi ironic, Georgia a murit, Cez, mai bine c-a murit.

Ochii noștri nu s-au reîntîlnit decît o săptămînă mai tîrziu, în donjonul castelului, în care doar Flaviu

avea acces dintre noi, copiii, cînd a început să-mi dicteze cuvînt de cuvînt ce să notez în jurnalul taberei, pentru că mă rugase să scriu eu în locul lui, și eu profitam de momentele lui de concentrare dintre două fraze să ridic capul, să privesc la ceea ce mă înconjura, eram fascinat, se afla aici toată recuzita taberei, de la arhivă pînă la diverse costumații, de la o mică bibliotecă pînă la vîsle, instrumente muzicale, stegulețe și multe alte minunății, și, cînd mă atenționa Flaviu, scrie mai departe, Cez, tu scrii așa frumos, mă desprindeam cu greu de toate acestea, focalizîndu-mă o clipă pe paloarea și pe cearcănele și pe venele lui îngroșate de-a lungul brațelor subțiri, aplecîndu-mă din nou asupra registrului (un simplu registru, acela în care scriam, nu caietul tatălui, dăruit de Flaviu), să-i notez frazele frumoase și fluente, pentru că Flaviu vorbea mai bine decît scria, nu știusem asta pînă atunci, textele sale scrise erau pline de greșeli, chiar nu-l crezusem cînd îmi spusese, mai ales ca fiu de învățător, un învățător care se descotorosise însă mult prea devreme de mezinul său, și-n clipa în care Flaviu mi-a spus, de-acum încolo n-o să mai las pe nimeni să-l atingă, tu singur vei nota în el, am știut că nici el nu mai avea mult de trăit și nu m-am temut, doar mi-l închipuiam întorcîndu-se acasă și murind în patul mamei noastre, ucis de același microb pe care avusese grijă să i-l soarbă ei de pe buze în clipa morții, o precauție

demnă de Flaviu, inventată de Flaviu, parafată de Flaviu, pentru că Georgia fusese singura lui iubire, îmi spusese asta și mă duruse, fără de care lumea i se părea disproporționat de mare, raportat la forțele lui, o lume imposibil de înfruntat, de dus, de îndurat. Și, pe măsură ce-mi dicta cuvintele alea năvalnice, eu chiar simțeam febricitatea lor ieșind din el, odată cu aburul dimineții, venind înspre mine și înecînd foaia de hîrtie pe care eu doar le transpuneam sub controlul lui atent, sub controlul trupului său, care începuse deja să mă frisoneze, așa cum se răcea treptat și se învinețea vizibil chiar de-atunci și chiar în apropierea mea.

În vara aia tabăra de lîngă Hațeg s-a închis cu cinci zile înainte de termen. Am fost trimiși acasă după exact o lună și zece zile de la deschidere, în dimineața în care trupul lui Flaviu a fost găsit plutind pe lac cu fața-n jos, cu părul agățat de țărnam. Am dat fuga, donjonul rămăsese deschis, deschisă rămăsese și călimara, deschis la ultimul text rămăsese și jurnalul taberei, un text caligrafiat de data asta chiar de Flaviu, în care avea să-și mărturisească intenția de suicid și să și-o motiveze, înainte de-a veni aici își ajutase mama să scape de suferință, lăsînd-o să se sufoce, la rugămintea ei. Fragmentul era plin de greșeli de ortografie, pe care i le-am corectat pe loc, tacit, să nu apuce și ceilalți să le vadă, și am făcut-o cu același stilou cu care scrisese Flaviu, să se creadă că el și le corectase, singur.